

Editorial

Hospodářské dějiny raného novověku na 12. sjezdu českých historiků

Součástí programu 12. sjezdu českých historiků, profesního setkání českých historiček a historiků České republiky, který se konal ve dnech 20.–22. září 2022 v Ústí nad Labem, byl samostatný panel č. 40 věnovaný tématu „Hospodářské dějiny raného novověku“. Odbornými garanty panelu byli PhDr. Marek Vařeka, Ph.D. a doc. PhDr. Václav Ledvinka, CSc. Ve třech jednacích blocích tohoto panelu, zařazených na druhý den sjezdového jednání, zaznělo celkem patnáct referátů, které byly věnovány metodologickým problémům této specializované součásti vědecké historiografie a některým závažným tématům, jimiž se badatelé zaměřují na problematiku hospodářských dějin v současné době zabývají. Ve dvou svazcích časopisu *Theatrum historiae* (32–33/2023) a v samostatné doprovodné publikaci bude zveřejněno celkem deset textů, které jsou propracovanou, vědeckým aparátem doplněnou a recenzovanou verzí sjezdových referátů. Publikované stati představují nejpodstatnější a reprezentativní část z toho, co zaznělo při sjezdovém jednání. Pět referentů sjezdového panelu (Martin Drozda, Josef Hrdlička, Jakub Huška, Jiří Koumar a Vilém Zábranský) se publikování písemné verze svých vystoupení vzdalo.

Seznam všech referátů panelu č. 40 na 12. sjezdu českých historiků:

1. **Místo ekonomiky českých zemí v kontextu raně novověké Evropy**
prof. PhDr. Petr Vorel, CSc.
2. **Centra, zázemí a periferie hospodářského života raně novověké společnosti v zemích České koruny**
doc. PhDr. Václav Ledvinka, CSc.
3. **Stagnace, regres či pokrok? Organizace, technologie a produktivita zemědělské výroby v zemích české koruny ve světle výzkumu raně novověkého šlechtického velkostatku. Od pramenného výzkumu ke komparaci a syntéze**
PhDr. Marek Vařeka, Ph.D.

4. **Aktuální problémy a možnosti pramenného výzkumu hospodářských poměrů venkovského obyvatelstva v českých zemích v raném novověku***
PhDr. Jiří Koumar, Ph.D.
5. **Bádání o komorních panstvích jako „výzkumná laboratoř“ (nejen) hospodářských dějin**
PhDr. Zuzana Vlasáková, Ph.D.
6. **Ženy v pozadí či jako aktivní hospodářky? Podíl šlechtičen na správě raně novověkého velkostatku**
prof. PhDr. Marie Ryantová, CSc.
7. **Mezi Čechami a Štýrskem: hospodaření rodu Stubenbergů jako vodítko k poznávání vazeb regionů střední Evropy (výzkumná zpráva)**
PhDr. Ondřej Tikovský, Ph.D.
8. **Raabizace na Moravě – význam, rozšíření a perspektivy výzkumu***
Mgr. Martin Drozda, Ph.D.
9. **Zadání architektonického a uměleckého díla v raném novověku. Mezi hospodářskými dějinami a dějinami umění**
prof. PhDr. Tomáš Knoz, Ph.D.
10. **Výpověď starých obrazů: kulturní krajina reálná a ideální**
PhDr. Robert Šimůnek, Ph.D.
11. **Pozice studia a využití berních pramenů 17. a 18. století v současné historiografii (se zvláštním zřetelem k urbánnímu prostředí)**
PhDr. Jan Lhoták, Ph.D.
12. **Litoměřice na rozcestí. Hospodářská proměna města za třicetileté války jako předobraz ekonomické provincionalizace královských měst***
Mgr. Vilém Zábranský, Ph.D.
13. **Hospodářské aspekty lokálních sporů na prahu novověku***
doc. PhDr. Josef Hrdlička, Ph.D.

14. **Hluboký spánek: Stav a možnosti bádání o živnostnících ve starších dějinách***
Mgr. Jakub Huška

15. **Reálné mzdy nádeníků a řemeslníků moravských královských měst (1540–1700)
v komparativní perspektivě**
PhDr. Roman Zaoral

V Pardubicích 15. června 2023
doc. PhDr. Václav Ledvinka, CSc.

---

* Tento příspěvek nebude publikován.

